

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-2646

06.07.2018

Голові Національного банку України

СМОЛЮ Я.В.

Шановний Якове Васильовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Луценка І. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 6 липня 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 6 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

2646

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Україна, 01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

№ 11-2381

від "05" серпня 2018 р.

Голові Національного банку
України
Смолю Я.В.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Щодо надання копій деяких постанов Правління
Національного банку України, прийнятих задля
здійснення банківського нагляду за діяльністю ПАТ
«Банк «Фінанси та Кредит»*

Шановний Якове Васильовичу!

Статтею 7 Закону України «Про статус народного депутата України» передбачено, що народний депутат постійно підтримує зв'язки з виборцями у порядку, встановленому законом.

Народні депутати, обрані в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, здійснюють зв'язок з виборцями, які мешкають на території України, у порядку персонального представництва, визначеному депутатськими фракціями (групами) Верховної Ради України відповідно до закону.

Народний депутат відповідно до закону розглядає звернення виборців, а також від підприємств, установ, організацій, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, вживає заходів для реалізації їх пропозицій і законних вимог, інформує виборців про свою депутатську діяльність під час особистих зустрічей з ними та через засоби масової інформації.

До мене, як до народного депутата України, звернулись вкладники та кредитори банку ПАТ «Банк «Фінанси та Кредит» через громадську організацію «Національне благо України» (далі – ГО «НБУ») щодо деяких проблемних та можливо корупційних питань, пов'язаних зі здійсненням Національним банком України банківського нагляду та проведенням подальшої процедури ліквідації ПАТ «Банк «Фінанси та Кредит».

17.09.2015 року Правління Національного банку України (далі – Правління) прийняло постанову №612 «Про віднесення Публічного акціонерного товариства «Банк «Фінанси та Кредит» до категорії неплатоспроможних».

Зазначається, що на підставі зазначеної постанови Правління Національного банку України від 17.09.2015 року № 612, виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийнято рішення №171 «Про запровадження тимчасової адміністрації в АТ «Банк «Фінанси та Кредит» та делегування повноважень тимчасового адміністратора банку».

Згідно із даним рішенням в Публічному акціонерному товаристві «Банк «Фінанси та Кредит» запроваджено тимчасову адміністрацію на три місяці з 18.09.2015 року по 17.12.2015 року включно: призначено уповноважену особу Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та делеговано всі повноваження тимчасового адміністратора Публічного акціонерного товариства «Банк «Фінанси та Кредит» заступнику начальника відділу супроводження виведення неплатоспроможних банків з ринку департаменту врегулювання неплатоспроможності банків Чернявській О.С. строком на 3 місяці з 18.09.2015 року по 17.12.2015 рік включно.

За пропозицією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб Національний банк України 17.12.2015 року прийняв постанову № 898 про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію Публічного акціонерного товариства «Банк «Фінанси та Кредит».

Рішенням виконавчої дирекції ФГВФО № 1153 від 07.07.2016 року затверджено ліквідаційну масу АТ «Банк «Фінанси та Кредит» станом на 01 травня 2016 року. З урахуванням змін на 01.01.2017 року, ліквідаційна маса склала:

- Балансова вартість (без врахування резервів та переоцінки) – 45 065 424 389,51 грн.;

- Оціночна вартість – 9 969 169 071,42 грн.

Станом на 01.06.2018 зобов'язання Банку перед кредиторами складають: Позачергові вимоги Національного банку України – 7 026 707 900, 00 грн.

Вимоги 3-ї черги ФГВФО – 10 290 971 700, 00 грн.

Вимоги 4-ї черги вкладників – фізичних осіб, які не є пов'язаними особами банку, у частині, що перевищує суму, виплачену ФГВФО – 5 442 929 130, 00 грн.

На підставі вищевказаного, ліквідаційної маси Банку недостатньо для виконання зобов'язань перед кредиторами – фізичними особами, які не є пов'язаними особами банку, у частині, що перевищує суму, виплачену ФГВФО.

В процесі здійснення статутної діяльності та реалізації громадського контролю за процесом виведення неплатоспроможного Банку з ринку, представниками ГО «НБУ» було виявлено грубе порушення конституційних прав вкладників та кредиторів банку, обсяг зобов'язань перед якими перевищує 200 (двісті) тисяч гривень.

Представникам ГО «НБУ» стало відомо, що Постановами Правління Національного банку України №101/БТ від 12 лютого 2015 року та 367/БТ від 10 червня 2015 року про надання стабілізаційного кредиту для підтримки ліквідності АТ «Банк «Фінанси та Кредит» в сумі 700 млн. грн. строком до двох років та 750 млн. грн. строком до двох років відповідно (надалі – Постанови), було встановлено обмеження щодо діяльності Банку, які полягали у використанні отриманих коштів виключно для виконання своїх зобов'язань перед фізичними особами, обсяг зобов'язань перед якими не перевищує 200,0 тис. грн. в еквіваленті на одну фізичну особу.

Згідно із глосарієм банківської термінології, розміщеним на офіційному веб – сайті Національного банку України, ліквідність банку – це його спроможність забезпечувати своєчасне виконання своїх грошових зобов'язань, завдяки збалансованості між строками та сумами погашення розміщених активів і строками та сумами виконання зобов'язань, а також строками та сумами інших джерел і напрямів використання коштів.

Тобто, Національний банк України, надавши Банку стабілізаційні кредити на своєчасне виконання Банком своїх грошових зобов'язань, обмежив діяльність Банку в частині виконання зобов'язань перед фізичними особами, обсяг зобов'язань перед якими перевищує 200,0 тис. грн.

Крім того, згідно п.1.7. Положення про надання Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України, затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 13.07.2010 за № 327 у редакціях від 07.02.2015 та 17.04.2015, які діяли на момент надання стабілізаційних кредитів для підтримки ліквідності АТ «Банк «Фінанси та Кредит», Національний банк з метою обмеження ризику ліквідності банку під час надання стабілізаційного кредиту чи зміни умов кредитного договору встановлює обмеження та вимоги щодо його діяльності, які мають бути передбачені в кредитному договорі.

Однак, у переліку обмежень та вимог щодо діяльності Банку взагалі відсутні обмеження щодо використання отриманих коштів для виконання зобов'язань перед фізичними особами незалежно від обсягу зобов'язань, що свідчить про зловживання посадовими особами Національного банку України – Правлінням Національного банку України своїм службовим становищем, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам вкладникам та кредиторам Банку, котрі не мали можливості користуватись власними коштами, розміщеними на вкладних банківських рахунках (депозитах) у 2014 – 2015 рр. на підставі дискримінаційних положень, викладених в Постановах.

Тобто, зі звернення ГО «НБУ» випливає, що Національний банк України, як особливий центральний орган державного управління, юридичний статус, завдання, функції, повноваження і принципи організації якого визначаються Конституцією України, порушив фундаментальний конституційно-правовий принцип рівності всіх перед законом, надавши привілеї фізичними особами, обсяг зобов'язань перед якими не перевищує

200,0 тис. грн. в еквіваленті на одну фізичну особу та обмеживши права вкладників, обсяг зобов'язань перед якими перевищує 200 тисяч гривень.

Враховуючи те, що я, як народний депутат України, є Головою підкомітету з питань взаємодії з громадянським суспільством Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції та зважаючи на мій фундаментальний обов'язок дбати про благо України і добробут Українського народу, захищати інтереси виборців та держави, я зобов'язаний Конституцією України та Законом України «Про статус народного депутата України» здійснити конституційну функцію парламентського контролю Верховної Ради України, зокрема, шляхом направлення відповідного депутатського запиту до Національного банку України.

Режим нормативно-правового регулювання правовідносин щодо інформації на території України регулюється Конституцією України, загальними законодавчими актами, зокрема Законом України "Про інформацію" та Законом України "Про доступ до публічної інформації" » (далі – Закон № 2939-VI) та спеціальними нормативно-правовими актами, які більш детально визначають особливості взаємовідносин у праві стосовно інформації за наявності та/або відсутності тих чи інших юридично значущих обставин.

Важливо взяти до уваги, що ч. 2 ст. 1 Закону № 2939-VI встановлена презумпція відкритості публічної інформації, яка обмежується у чітко визначених Законом випадках та формах, зокрема формами її обмеження є, якщо інформація є конфіденційною, таємною (банківська, комерційна таємниця є видами таємної) або службовою.

Принагідно, доступ до такої інформації може бути обмеженою лише у разі, якщо розпорядник інформації обґрунтує це на підставі «трискладового тесту», передбаченого ч. 2 ст. 6 Закону №2939-VI. Отже, тягар доведення того, що доступ до інформації може бути обмежений, покладається на розпорядника публічної інформації. Правова позиція, що викладена у Рішенні Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду №П/9901/19/18 800/592/17 від 29.01.2018.

За приписами частини сьомої статті 6 Закону № 2939-VI обмеженню в доступі підлягає інформація, а не документ. Якщо документ містить інформацію з обмеженим доступом, для ознайомлення надається інформація, доступ до якої необмежений.

У частині другій цієї статті встановлено, що обмеження доступу до інформації здійснюється відповідно до закону при дотриманні сукупності таких вимог: 1) виключно в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя; 2) розголошення інформації може завдати істотної шкоди цим інтересам; 3) шкода від оприлюднення такої інформації переважає суспільний інтерес в її отриманні.

При цьому таке обмеження можливе при дотриманні всіх указаних вимог. Відповідність одному із зазначених критеріїв не відносить інформацію до конфіденційної, таємної та/або службової. Відсутність висновку розпорядника інформації щодо наявності хоча б однієї зі згаданих у частині другій статті 6 Закону № 2939-VII трьох вимог означає, що законних підстав для обмеження доступу до інформації немає, а відмова в доступі до публічної інформації є необґрунтованою.

Відповідно до пункту 3 частини четвертої статті 22 Закону № 2939-VI відмова в задоволенні запиту на інформацію повинна бути мотивованою, тобто у відмові розпорядник інформації зобов'язаний обґрунтувати наявність підстав обмеження у доступі, наведених у пунктах 1-3 частини другої статті 6 цього Закону. Правова позиція, що викладена у Постанові Великої Палати Верховного Суду від 22 травня 2018 року у справі № 800/592/17 р.

Крім того, зазначені вище Постанови Національного банку України є матеріальним носієм - документом, у розумінні ст. 1 Закону України «Про інформацію», що загалом містить інформацію, яке є публічної, однак доступ до деяких елементів цієї інформації може бути обмежений (конфіденційна, таємна), однак за умови проходження так званого «трискладового тесту», тобто належного обґрунтування розпорядником інформації застосування даного обмеження, враховуючи необхідність пояснення усіх 3 пунктів ч. 2 ст. 6 Закону № 2939-VI.

Я, як народний депутат України, маю відповідний статус народного депутата України, який наданий мені Конституцією України і Законом України «Про статус народного депутата України» та у розумінні Рішень Конституційного Суду України №9-рп/99 від 27 жовтня 1999 року, №7-рп/2003 від 10 квітня 2003 року та не є моїм особистим привілеєм, а має публічно-правовий характер зі своїм цільовим призначенням та фундаментальними складовими спрямованими на забезпечення безперешкодного та ефективного здійснення мною, як народним депутатом, свої конституційних функцій, зокрема доступ до будь-якої інформації.

Відповідно до частини дев'ятої ст. 17 Закону України «Про статус народного депутата України» народний депутат має право одержати інформацію з питань, пов'язаних із здійсненням ним депутатських повноважень, від органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, які зобов'язані надати йому таку інформацію в порядку та строки, визначені цим Законом.

Частиною третьою статті 19 Закону України «Про статус народного депутата України» народний депутат має право знайомитися з будь-якою конфіденційною та таємною інформацією з питань депутатської діяльності.

Таким чином, Закон України «Про статус народного депутата України» в юридичному порівнянні із Законом України «Про доступ до публічної інформації» у контексті доступу народного депутата до публічної інформації є спеціальним нормативно-правовим актом, який більш точно врегульовує відповідні правовідносини та має бути застосованим між народним депутатом України та відповідним розпорядником інформації.

Крім того, у п. 1 резолютивної частини Рішення Конституційного Суду України N 5-рп/2003 від 5 березня 2003 року витлумачено ст. 86 Конституції України та встановлено, що Основний Закон України гарантує те, що народний депутат України має право на сесії Верховної Ради України звернутися із запитом до Голови Національного банку України про надання інформації, яка становить банківську таємницю, а також про здійснення наглядових дій та застосування заходів впливу до банків та осіб, які охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку України. Голова Національного банку України, розглядаючи запит, має діяти з додержанням вимог законів України "Про Національний банк України", "Про банки і банківську діяльність" і зобов'язаний повідомити народного депутата України про результати розгляду, тобто дати офіційну відповідь.

Пунктом 1 ч. 1 ст. 24 Закону України «Про статус народного депутата України» встановлено, що народний депутат України зобов'язаний: 1) дбати про благо України і добробут Українського народу, захищати інтереси виборців та держави.

Враховуючи зазначене, зважаючи на нагальну публічну необхідність та враховуючи те, що шкода від даного оприлюднення явно не переважає суспільний інтерес у розумінні п. 3 ч. 2 ст. 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації», керуючись ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України»,

В И М А Г А Ю:

невідкладно надати мені належним чином завірену копію постанови Правління Національного банку України №101/БТ від 12 лютого 2015 року та належним чином завірену копію постанови Правління Національного банку України №367/БТ від 10 червня 2015 року про надання стабілізаційного кредиту для підтримки ліквідності ПАТ «Банк «Фінанси та Кредит» в сумі 700 млн. грн. строком до двох років та 750 млн. грн. строком до двох років відповідно.

**З повагою -
народний депутат України**

**І.В. Луценко
(посв. №211)**